

Σεπτέμβριος 2018

Τηλ: 210-96 52 336
pinteris@hotmail.com

Η Εφημεριδούλα

Τεύχος 243 Χρόνος 32ος

Εκδότης: Γιώργος Πιντέρης, Ph.D. Ψυχολόγος - Συγγραφέας

Μια επίσκεψη στην ιστοσελίδα pinteris.gr

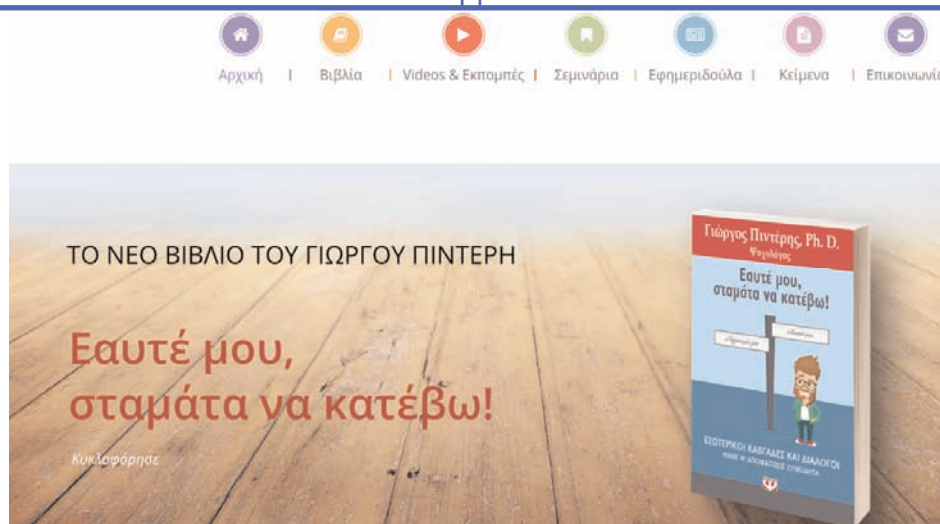
Αν αποφασίσει κάποιος να επισκεφθεί την ιστοσελίδα μου, pinteris.gr το πρώτο που θα συναντήσει είναι αυτή η εικόνα. Πέραν

χη που κυκλοφόρησαν από το 2007 και πέρα, από τότε δηλαδή που η Εφημεριδούλα βγήκε σε μορφή PDF. Μέσα εκεί υπάρχουν πολλά ενδιαφέροντα άρθρα για ποικίλα θέματα.

κταση, για το ατύχημα φταίνε οι κυβερνήσεις των προηγούμενων 35 ετών οι οποίες δεν φρόντισαν να γκρεμιστεί η μάντρα (για την οποία υπήρχε απόφαση δικαστηρίου εδώ και δεκαετίες) και η κακή ποιότητα του οδοστρώματος, που εδώ και χρόνια, οι προηγούμενοι δεν έχουν συντηρήσει. Όσο για τον τρόπο που οδηγείς; Άλλα λόγια, ν' αγαπιόμαστε...

Στην προηγούμενη Εφημεριδούλα έγραψα πως την λέξη «ευθύνη» θα την καταλάβουμε καλύτερα αν τη μεταφράσουμε από τις λατινογενείς γλώσσες. Σε αυτές τις γλώσσες, «ευθύνη» θα πει «ικανότητα αντίδρασης». Με άλλα λόγια, σε κάθε περίπτωση, υπεύθυνος είναι ο άνθρωπος που είχε την ικανότητα αντίδρασης, δηλαδή αυτός που **θα μπορούσε να κάνει κάτι** για ν' αντιμετωπίσει την κατάσταση.

Σήμερα, θα ήθελα να ασχοληθούμε με τη λέξη **υποχρέωση** και την σχέση που έχει η λέξη αυτή με τη λέξη ευθύνη. Είναι το ίδιο πράγμα; Αν είναι το ίδιο πράγμα, γιατί υπάρχουν δυο διαφορετικές λέξεις; Πού είναι η διαφορά; Κατά τη γνώμη μου, μια υποχρέωση είναι αποτέλεσμα κάποιας συμφωνίας που έχει γίνει. Με κάποιον σφίξαμε τα χέρια.

της αρχικής σελίδας που μας επαναφέρει στην πρώτη εικόνα, υπάρχουν άλλα 5 τμήματα. Το πρώτο είναι τα βιβλία. Κάνοντας κλικ πάνω του, βρίσκουμε όλα τα βιβλία μου που έχουν εκδοθεί μέχρι τώρα. Είναι με τη σειρά που έχουν εκδοθεί, αρχίζοντας από το πιο πρόσφατο. Κάνοντας κλικ πάνω σε κάθε βιβλίο βρίσκουμε μια σύντομη περιγραφή για το τι περιέχει.

Το επόμενο τμήμα ονομάζεται «videos & Εκπομπές». Περιέχει πολλά και διάφορα. Ραδιοφωνικές εκπομπές από τον σταθμό Καρδιά 95, διαλέξεις, τηλεοπτικές εκπομπές (αξιίζει η εκπομπή «Οι μύθοι στο σεξ») παρουσιάσεις με πολυμέσα, όπως η αυτοπαρατήρηση στο σεξ, η κριτική στην αστρολογία και *το σεμινάριο για τα συναισθήματα*. Υπάρχει επίσης ένα ραδιοφωνικό θεατρικό με τίτλο «Ο Καραγκιόζης και ο ψυχολόγος», επεισόδια από την τηλεοπτική σειρά «μετά το γάμο» κ.λπ.

Παραδίπλα είναι τα σεμινάρια. Ό,τι υπάρχει εδώ, υπάρχει και στο προηγούμενο τμήμα. Εδώ κάπως τα μεπερδέναμε και θα χρειαστεί αναδιανομή. Επί τη ευκαιρία, είναι σημαντικό να παρακολουθήσει κάποιος *το σεμινάριο για τα ψυχοσωματικά*.

Δίπλα είναι η Εφημεριδούλα. Εκτός από το τελευταίο τεύχος, υπάρχουν όλα τα τεύ-

Χρησιμοποιώντας το επόμενο κομμάτι είναι τα Κείμενα. Είναι χωρισμένα σε μικρά και μεγάλα. Ανάμεσα στα μεγάλα, συγκαταλέγονται και δύο βιβλία. Το ένα είναι το «Αντιμετωπίζοντας την Ανεργία» και το άλλο είναι το μοναδικό μυθιστόρημα που έχω γράψει, με τίτλο «Ο ψυχολόγος κι ο τέντεκτιβ». Αν έχεις χρόνο, καλό είναι. Μαθαίνεις και λίγη...πρακτική ψυχολογία.

Τέλος υπάρχει και μια πρόβλεψη για επικοινωνία. Σαν άνθρωπος κι εγώ, χαίρομαι όταν ακούω μια κουβέντα για όσα έχω βάλει στην ιστοσελίδα.

Ευθύνη και Υποχρέωση.

Αυτές τις μέρες η Ελληνική Κυβέρνηση αποφάσισε να κατεδαφίσει 3200 αυθαίρετα σπίτια στην Αττική. Αυτό είναι ένα από τα μέτρα που λαμβάνει το κράτος, προκειμένου να μην επαναληφθεί το φαινόμενο με τις πυρκαγιές και τους νεκρούς στο Μάτι. Στο θέμα αυτό, ένας βουλευτής της αντιπολίτευσης έδωσε το παρακάτω παράδειγμα: Οδηγείς σ' έναν δρόμο και σε μια στροφή, σου ξεφεύγει το τιμόνι και πέφτεις πάνω σε μια μάντρα. Λες λοιπόν ότι για το ατύχημα φταίνε: Η μάντρα και ο δρόμος. Κατ' επέ-

Από την άλλη, η ευθύνη δεν είναι αποτέλεσμα κάποιας συμφωνίας που έχεις κάνει με κάποιον άλλον. Το τι θεωρεί καθένας μας ευθύνη, είναι προσωπική υπόθεση. Ακόμα κι αν την ονομάσουμε «ικανότητα αντίδρασης», πάλι είναι προσωπική υπόθεση.

Για παράδειγμα, μου χτυπάει το κουδούνι στις τέσσερις το μεσημέρι ένας άνθρωπος επειδή χρειάζεται ψυχολογική βοήθεια και ενώ κοιμάμαι. Έχω απέναντί του καμία υποχρέωση; Φυσικά όχι, αφού δεν έχουμε κλείσει κάποιο ραντεβού. Όμως, επειδή είμαι ψυχολόγος θεωρώ ότι εκείνη την ώρα έχω ευθύνη διότι έχω «ικανότητα αντίδρα-

σης». Μπορώ να κάνω κάτι για την περίπτωση σου.

Αλλά αυτός είμαι εγώ. Κάποιος άλλος ψυχολόγος στη θέση μου, μπορεί να σκεφτόταν αλλιώς: «Κι αν ήμουν σε διακοπές; Κι αν κοιμόμουν βαθιά και δεν είχα ακούσει το κουδούνι; Δεν έχω καμία ευθύνη ν' ανοίξω την πόρτα. Τόσοι ψυχολόγοι υπάρχουν. Ας πάει αλλού». Και θα συνέχιζε τον ύπνο του με ήσυχη τη συνειδησή του. Στο κάτω-κάτω δεν είχε καμία υποχρέωση.

Στο σημείο αυτό, πιστεύω πώς υπάρχει μια πολύ σημαντική διαφορά ανάμεσα στους ανθρώπους: Είναι εκείνοι που πιστεύουν ότι έχουν την ευθύνη να τηρούν τις συμφωνίες που κάνουν (δηλαδή τις υποχρεώσεις) τους. Δεν είναι όμως όλοι έτσι. Υπάρχουν κι εκείνοι που δεν πιστεύουν ότι έχουν την ευθύνη να τηρούν πάντα τις συμφωνίες που κάνουν. Αυτούς τους ονομάζουμε «ασυνεπείς» και δεν τους έχουμε εμπιστοσύνη.

Όταν μιλάμε λοιπόν για ευθύνες όσον αφορά την αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών, όπως στη Μάντρα και το Μάτι, στην ουσία δεν αναζητάμε ευθύνες αλλά υποχρεώσεις. Οι άνθρωποι που κατείχαν τις «θέσεις-κλειδιά» ήταν εκεί μετά από κάποια σύμβαση (δηλαδή συμφωνία) που είχαν υπογράψει με το Ελληνικό Δημόσιο. Συνεπώς, δεν ήταν απλά υπεύθυνοι, ήταν υποχρεωμένοι ν' αντιδράσουν.

Δεν έτυχε... να περνάνε από κει, και η συνειδησή τους, τούς επέβαλε να αντιδράσουν. Είχαν συμφωνήσει γραπτώς ν' αντιδράσουν και δυστυχώς δεν αντέδρασαν. Με αυτό το σκεπτικό θα έλεγα ότι, αν η ευθύνη είναι «ικανότητα αντίδρασης», τότε η υποχρέωση είναι «συμφωνημένη ικανότητας αντίδρασης». Όμως το κλειδί παραμένει το ίδιο: Πιστεύεις πως έχεις την ευθύνη να τηρείς πάντα τις συμφωνίες που κάνεις; Σ' αυτό απαντάνε η συνειδησή σου και οι μέχρι τώρα πράξεις σου.

Πυροσβεστική και πυροσβέστες

Οι φιλόσοφοι του 20ου αιώνα Bertrand Russell και Alfred Whitehead στο μνημειώδες έργο που δημοσίευσαν με τίτλο Principia Mathematica λένε το εξής: Μια τάξη αποτελείται από μαθητές. Όμως η τάξη δεν είναι μαθήτρια. Συνεπώς, άλλοι κανόνες ισχύουν για τους μαθητές και άλλοι για την τάξη. Για παράδειγμα, ένας μαθητής μπορεί να πάρει απουσία ή ν' αποβληθεί. Η τάξη ούτε παίρνει απουσία ούτε αποβάλλεται. Η λογική διάκριση ανάμεσα σε τάξη και μέλος είναι πολύ σημαντική, αν δεν θέλουμε να περιέλθουμε σε λογικά σφάλματα.

Η κυβέρνηση, σχετικά με τις Πυρκαγιές της 23ης Ιουλίου λέει πως άδικα κατηγορούμε τους αστυνομικούς και τους πυροσβέστες γιατί υπερέβαλαν εαυτούς. Όταν το λέει αυτό, συμπεριλαμβάνει και τα σώματα της Πυροσβεστικής και της Αστυνομίας. Όμως, άλλο οι πυροσβέστες και άλλο η Πυροσβεστική. Άλλο οι αστυνομικοί και άλλο η Αστυνομία. Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι τα μέλη (πυροσβέστες και αστυνομικοί) «υπερέβαλαν εαυτούς». Αυτό όμως, δεν σημαίνει ότι και οι τάξεις (Πυροσβεστική και Αστυνομία) «υπερέβαλαν εαυτούς». Άλλωστε κάτι τέτοιο δεν είναι μέσα στις υποχρεώσεις τους. Όπως είπαμε, άλλοι κανόνες ισχύουν για την τάξη και άλλοι για τους μαθητές. Οι υποχρεώσεις της Πυροσβεστικής και Αστυνομίας δεν είναι να «υπερβάλουν εαυτούς» αλλά να συντονίσουν τις απαιτούμενες υπηρεσίες και να δώσουν συγκεκριμένες οδηγίες στους πολίτες. Στο κομμάτι αυτό όχι δεν «υπερέβαλαν εαυτούς», αλλά αποδείχθηκαν ανεπαρκέστατοι. Έβλεπα αυτό το τσουβάλι με στολή αρχηγού Πυροσβεστικής, τα παράσημα και τα γυλιά να λέει πως «όλα έγιναν καλά» κι αναρωτιόμουν «πού ζει αυτός ο άνθρωπος»!

Το μοναδικό κριτήριο

Όλοι οι άνθρωποι καθημερινά καλούμαστε να πάρουμε διάφορες αποφάσεις. Από μικρές αποφάσεις που επηρεάζουν τη μέρα μας, μέχρι μεγάλες που επηρεάζουν τη ζωή μας. Καθένας μας, αποφασίζει με βάση κάποια κριτήρια που λαμβάνει υπόψη του. Για παράδειγμα, σου προτείνουν μια επαγγελματική μετάθεση από την Αθήνα στη Ρόδο με προαγωγή και αύξηση μισθού. Με ποιο κριτήριο θ' αποφασίσεις αν θα τη δεχθείς ή όχι. Ο ένας αποφασίζει με βάση το εισόδημά του, δηλαδή το χρήμα. Κάποιος άλλος μπορεί ν' αποφασίσει με βάση πώς θα επηρεάσει αυτή η απόφαση την οικογενειακή του ζωή. Ένας τρίτος μπορεί να λάβει υπόψη του τον τρόπο με τον οποίο η απόφασή του θα επηρεάσει την κοινωνική του ζωή.

Το ίδιο ισχύει και για την κυβέρνηση. Τα μέλη της καλούνται καθημερινά να παίρνουν αποφάσεις μικρές, μεσαίες και μεγάλες. Αποφάσεις όπως η διαχείριση καταστροφών (π.χ. Μάντρα, Μάτι) ή αποφάσεις που έχουν να κάνουν με την αναγνώριση της Μακεδονικής ταυτότητας στους Σκοπιανούς. Το ερώτημα είναι με ποια κριτήρια παίρνουν αυτές τις αποφάσεις;

Σε όλες τις Δημοκρατικές χώρες τα κριτήρια αυτά ποικίλουν ανάλογα με την περίπτωση. Άλλες φορές το κριτήριο είναι οι διεθνείς σχέσεις του κράτους, άλλες η εθνική οικονομία, η υγεία, η παιδεία ή η κοινωνική πρόνοια. Η Ελληνική κυβέρνηση αποτελεί εξαίρεση. Σε όλες τις αποφάσεις που έχει πάρει από την πρώτη μέρα μέχρι και σήμερα το κριτήριο είναι ένα και μόνο ένα: Η διατήρηση της εξουσίας. Με βάση αυτό το κριτήριο κατελωθήκαμε εκατό δις, έχουμε capital controls, βάλαμε την εθνική περιουσία ενέχυρο για 99 χρόνια, δώσαμε στους Σκοπιανούς το όνομα Μακεδονία, και πολλά άλλα.

Η φορολογική καταίγδα τι κριτήριο έχει; Να υπάρχει ένα «κομπόδεμα» που θα επιτρέψει στην κυβέρνηση – αν τα πράγματα πάνε στραβά – να διατηρήσει την εξουσία. Για να υπάρξει αυτό το κομπόδεμα, εκτός από την επιβολή νέων φόρων, η κυβέρνηση έχει κόψει κονδύλια από εκατοντάδες υποδομές όπως είναι η πυροπροστασία, τα νοσοκομεία, η αστυνομία και χιλιάδες άλλες κοινωνικές ανάγκες. Αναρωτιέμαι. Τι άλλο θα θυσιαστεί στο βωμό της διατήρησης της εξουσίας;

Συνεδρίες μέσω Skype
Πληροφορίες
pinteris@hotmail.com

